

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm III. Cùm Sacerdotis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

casus in iure non reperitur exceptus: Ergo statim regula generali, quod Religiosus esse non possit Aduocatus, nisi in causa Monasterij, cum Prælati mandato. Cæterum, si ageretur causa alterius Monasterij, aut Ecclesiæ, & vno verbo causa pia, & nemo haberi posset, qui eam defenderet, hoc casu probabilis videri potest prior sententia, quod propter æquitatem, Religiosus cum Abbatibus, seu Superioris sui mandato Aduocati munus vna, aut altera vice assumere possit.

Ea verò nimis ampla videtur explicatio, quam tradit Innocent. in c. cum l. & A. n. 2. de sent. & re iudic. Quod Religiosus mandante Prælato possit esse Aduocatus in iudicio, non tantum si de commodo Monasterij directè agatur, sed etiam, si indirectè, vt quia causa agitur amici, vel fautoris, ex quo commoda Ecclesiæ prouenire possunt. Sed oppositum in praxi seruatur, & sequitur Syl. ver. Aduocatus, q. 7. arg. cit. c. de presentium, & c. non magnopere, 13. Ne Clerici vel Monachi, ibi; *Ne occasione scientia spirituales viri mundanis rursus actionibus inuoluantur.* Vide etiam quæ dicam in c. 2. Ne clerici vel Monachi &c.

CAPITVLVM III.

Cum Sacerdotis.

PARAPHRASIS.

Sacerdotes in iudicio agere, vel postulare non debent, nisi suum, vel Ecclesiæ, suæ, aut, postulante necessitate (quia videl. alius Aduocatus tam idoneus haberi non potest) coniunctarum, vel miserabilium personarum, causam prosequantur. Ratio adiungitur: Quia officium Sacerdotis esse debet nulli nocere, omnibus autem velle prodesse.

SUMMARIVM.

1. Clericus in causa ecclesia sua potest esse Index & testis.
2. Sacerdoti in iure perito licet pro spiri-

tuali fratre v.g. Canonico postulare, si is alium aduocatum idoneum habere nequeat.

3. Aduocatus dum vni parti patrocinatur, alteram oppugnat.
4. Clericus, qui contra ecclesiam, à qua beneficium habet, postulat, beneficio priuandus est.
5. Si quis postulet contra alium donatorem suum, donatio illi facta reuocari potest. Nisi Superioris mandatum cogat, vel pro coniuncta sibi persona postulet.
6. Aduocatus contra Rempubl. vel dominum, à quo salarium habet, aduocare non potest, nisi Superioris vel Principis præceptum cogat.

NOTANDVM I. Causa Ecclesiæ ponitur vt diuersa à causa propria. Quamobrem licet Clericus in causa propria Iudex, aut testis esse nequeat, potest tamen esse in causa Ecclesiæ suæ, iuxta c. insuper, 6. de testibus, & tradit Gl. in c. si quis erga, 16. causa, 2. q. 7. Abb. in c. 1. n. 1. hoc tit. & dixi lib. 3. Theol. moral. tr. 6. c. 2. q. 4. except. 3. & c. 4. q. 2. ver. decimo, Sed de hac re dicam plenius infra in c. cum venissent, de iudic.

Dubitant Canonistæ; Vtrum inter coniunctas personas enumerentur etiam fratres spirituales. v.g. Concanonici. Ita affirmat Gl. hic ver. pro seipso. Sed præstat, vt dicamus, sermonem esse de coniunctione sanguinis, iuxta communem explicationem apud Abb. hic n. 4. ver. Aduerte. Nihilominus ob paritatem, seu maioritatem rationis, & secundum æquitatem admitti posset sententia Gl. vt Sacerdoti in iure perito liceat pro spiritali fratre, si alium tam idoneum aduocatum habere non possit, postulare.

NOTANDVM II. Aduocatus dum vni parti patrocinatur, alteram oppugnat. Quare cum Sacerdotis officium sit, omnibus benefacere velle, ideo ab eo alienum est Aduocati munus, seclusa necessitate.

* * *

Ecce 3 §. Clo.

S. Clericus.

PARAPHRASIS.

Si Clericus, contra Ecclesiam, à qua beneficium obtinet, pro extraneo aliquo Aduocatus, vel Procurator existat, tanquã ingratus beneficio priuari debet.

Ratio huius est, quia etiam vasallus beneficio feudi priuatur, si contra dominum suum militauerit, lib. 2. feudorum, tit. 24. Quæ fuit prima causa feudi amittendi. Aduocati autem militibus comparantur, cum per eos hominum vita, & patrimonium defendantur, l. Aduocati, 14. C. de Aduocatis & c. Eademque ratione, si Aduocatus contra alium donatorem suum patrocinium alicui præstet, donatio illi facta ob ingratiitudinis notam reuocari potest, sicuti tradit Abb. hic n. 2. Andr. Gaill lib. 1. obseruat. 88. n. 6. argum. huius textus, & c. ult. de donat.

Sed excipi debet primò, Nisi Superioris præceptum, idè quæ necessitas quædam co-

gat. Quæ tamen facillè imponi non debet Aduocatis, vt contra dominos, aut insignes benefactores suos operam suam in iudicio præstare cogantur.

Excipi debet secundò argum. huius textus; Si pro persona sibi coniuncta postulet: perinde enim censetur, ac si propriam causam ageret. Quæ de re Specul. lib. 1. p. 4. tit. de Aduocato, §. 1. n. 30. Ioan. Andr. hic n. 7.

Illud in quæstione est, vtrum Aduocatus patrocinium præstare possit contra Rempubl. vel dominum, à quo salarium habet, vt paratus sit causas eius defendere, si vocetur. Affirmat Abb. hic n. 3. Quia salarium Aduocatus non accipit vt donum, seu beneficium, sed tanquam meritum, seu mercedem. Sed contrarium docent Bartol. in l. 2. C. Aduocatis diuers. iudicium, Andr. Gaill loco cit. Et hæc sententia in praxi apud nos viget, quòd ea conditione expressa, vel tacita conditione salarium annuum Aduocato constituatur, vt contra constituentem aduocare ipsi non liceat, nisi Superioris, seu Principis præceptum cogat.

TITVLVS XXXVIII. DE PROCVRATORIBVS.

Vomodo Procurator ad lites differat ab Aduocato, leges in Theol. morali lib. 3. tr. 4. c. 26. n. 7. §. Procurator, & n. 8.

CAPITVLVM I.

Alia.

PARAPHRASIS.

Cum Episcopi Salonitani causa Romæ decidenda esset, quidam eò accesserunt, vt causam eius prosequerentur: Sed Episcopus

rescripsit, se illos non misisse, idè quæ cum ipsis acta sunt, irrita esse oportere. Postea autem cum idem Episcopus alios submitteret, neque ipsis fidem habendam esse iudicauit Gregor. I. Pontifex, eò quòd mandatum procuratorum exhibere non potuerint. Mandatum itaque idem Gregorius, vt personam instructam cum mandato legitimo, subscriptionibus Capituli, & testium raborato, alijsque actis authenticis transmittat: vt quidquid cum tali procuratore actum fuerit, de iure subsistat.

SYM.